

МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

УДК 316.647.5:11/14]:316.48:316.32

МЕТАФІЗИКА ТОЛЕРАНТНОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Р. В. Войтович,

*доктор наук з державного управління, професор,
завідувач кафедри філософії, теорії та історії державного управління,
Національна академія державного управління при Президентові України*

У межах статті здійснено концептуальний аналіз метафізики толерантності в умовах глобальної ідентичності. Синтезовано основні підходи до ідентифікації гностичних аспектів метафізики толерантного функціонування держав у межах глобального світу. Актуалізовано методичну роль логіко-семантичних конструкцій як умови досягнення ефекту толерантного порозуміння між державами. Конкретизовано основні параметри толерантності, які мають бути покладені в основу сучасної моделі функціонування транснаціональних об'єднань. Окреслено просторові межі толерантності для функціонування мультикультурних суспільств та вказано на тектологічну спільність у відносинах між державами. Увиразнено синхронність ментальної та глобальної ідентифікації, що переводить толерантність у вищий рівень нормативного існування, відповідно до чого наведено норми цивілізаційного компромісу між конкуруючими культурами, на основі чого має бути побудоване сучасне гомогенне суспільство агонального типу. На цій підставі концептуалізовано проблему інтолерантності, яка протистоїть толерантній ідентифікації держав у глобальному світі.

Ключові слова: толерантність, інтолерантність, ресентимент, глобалізація, геополітика, держава-агресор, державанігіліст, глобальна несправедливість, конфліктологічна стагнація, транснаціональні конфлікти, військова агресія, війна, глобальна демократія.

R. V. Voitovich,

*Doctor of Sciences in Public Administration,
Head of the Department of Philosophy, History and Theory of Public Administration, National Academy for Public Administration under the President of Ukraine*

METAPHYSICS OF TOLERANCE UNDER THE CONDITIONS OF GLOBAL IDENTITY

Within this article, the conceptual analysis of metaphysics of tolerance under the conditions of global identity is been provided. The main approaches to the identification of gnostic aspects of metaphysics of tolerant functioning of states within the global world are been synthesized. The methodological role of logical-semantic structures as a condition for achieving the effect of tolerant understanding between states is been actualized. The basic parameters of tolerance, which should be the basis for a modern model of transnational associations, are been concretized. The spatial limits of tolerance for the functioning of multicultural societies are been outlined and the tektological community in relations between states is been set on. The synchronicity of mental and global identification, which translates tolerance to a higher level of normative existence, is been highlighted. In accordance with mentioned above the rules of civilized compromise between competing cultures are been presented, which should be the basis to build modern homogeneous society of agonal type. On this basis, the problem of intolerance, opposed tolerant identification of states in the global world, is been conceptualized.

Key words: tolerance, intolerance, resentment, globalization, geopolitics, aggressor State, State nihilist, global injustice, conflictological stagnation, transnational conflicts, military aggression, war, global democracy.

Р. В. Войтович,

*доктор наук государственного управления, профессор,
заведующая кафедрой философии, теории и истории государственного управления, Национальная академия государственного управления при Президенте Украины*

МЕТАФИЗИКА ТОЛЕРАНТНОСТИ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛЬНОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ

В рамках статьи проведен концептуальный анализ метафизику толерантности в условиях глобальной идентичности. Синтезированы основные подходы к идентификации гностических аспектов метафизику толерантного функционирования государств в рамках глобального мира. Актуализирована методическая роль логико-семантических конструкций как условия достижения эффекта толерантного понимания между государствами. Конкретизированы основные параметры толерантности, которые должны быть положены в основу современной модели функционирования транснациональных объединений. Очерчены пространственные рамки толерантности для функционирования мультикультурных обществ, акцентирована тектологическая общность в отношениях между государствами.

© Войтович Р. В., 2015

Акцентована синхронність ментальної і глобальної ідентифікації, переводяча толерантність на вищий рівень нормативного існування, в відповідності з чим приведені норми цивілізаційного компромісу між конкуруючими культурами, на основі чого повинно бути побудовано сучасне гомогенне суспільство агонального типу. На цьому основанні концептуалізована проблема інтолерантності, котра протистоїть толерантній ідентифікації держав в глобальному світі.

Ключеві слова: толерантність, інтолерантність, ресентимент, глобалізація, геополітика, держаство-агресор, держаство-нигилист, глобальна несправедливість, конфліктологічна стагнація, транснаціональні конфлікти, воєнна агресія, війна, глобальна демократія.

Постановка проблеми. Геополітична експресія з її метафізичним розширенням конфліктологічної стагнації між державами в умовах деконструкції нового глобального устрою провокує ситуацію толерантної інверсії, позбавленої моральної аргументації для утвердження новітніх доктринальних підходів глобальної ідентичності. Мир, злагода та милосердя, які в метафізичному відношенні характеризують толерантність, виконують деконструктивну функцію, в результаті чого насилля стає єдиною аксіоматичною умовою для утилітарного функціонування держав, які перебувають в умовах пошуку своєї глобальної ідентичності. Їх політичний та економічний прогрес обертається навколо ресентиментної ідеології, яка руйнує аксіоми релігійних вірувань, моральних переконань та усталених національних традицій, у результаті чого зникають і найпримітивніші передумови для толерантного сприйняття повнообразності «іншої» ідентичності, представленої окремою культурною, економічною, політичною чи етнічною спільнотою. Водночас метафізична контекстність толерантності висуває чіткі методологічні регулятиви, які протистоять посяганням на свободу, міждержавницький альтруїзм, провокують духовний занепад та глобальне насилля, які стримують утвердження генези глобальної етики терплячості та миру.

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми. В умовах верифікації власних ціннісних констант, які забезпечують умови для глобальної ідентичності держави в сучасному світі, критеріально важливо володіти імунітетом урахування ціннісних констант «інших». Це стає принципово важливим в умовах сучасних глобальних викликів, спровокованих кризою традиційної системи цінностей, які нівелюють «внутрішню цінність інших», у результаті чого лише метафізична толерантність може стати практико-правовим форпостом для ефективної взаємодії держав, «заточених» під реалізацію «правильної» інтелектуально-прагматичної політики, здатної створити метафізичні передумови для внутрішньополітичної та зовнішньополітичної єдності. Формула античного світу, яка в розгорнутому вигляді показала толерантність у взаємозв'язку з «інтелектуаль-

ним аскетизмом», у ХХІ ст. увиразнює запит на інтелектуальну політику з приходом до влади правителів, здатних приймати «інтелігентні та морально відповідальні рішення». Для кожної держави в сучасному світі органічною умовою її глобальної ідентичності є збереження та розширення параметрів генетичної свободи. Саме виходячи із цього вони вступають у суперечність з усталеними традиційними догматами «вселенської етики», що констатують інверсійну оберненість цінностей, які вже не працюють в умовах глобальної ідентичності. Апогеєм «суспільного договору» стає захист власних інтересів ціною нівелювання інтересів «інших» (людей чи держав), що в остаточному підсумку провокує високий рівень нетерпимості, позбавлений навіть натяку на геополітичний компроміс. Терплячість та стриманість у стосунках з «іншими» стає ментальним пережитком, який призводить до анахронізмів, що блокують право на толерантність, а в результаті цього перетворюються на запобіжник реалізації власної свободи, без якої неможлива сильна цивілізована держава. Ментальною чеснотою для такої моделі сучасної держави має бути «ахімса» – тотальне уникнення агресії в ставленні до громадян та у відносинах з іншими державами, бажання «не нашкодити» вільно реалізовувати своє право на власну ідентичність. Це має стати золотим правилом для ментально зрілих держав глобального світу, які мають самодостатні цивілізаційні амбіції в прагненні забезпечення геополітичної єдності світу, яка можлива лише за умови моральної субстанціональності держав. Геополітичний принцип *майтрі*, пропагуючи дружбу в загальнопланетарному масштабі, здатний утримати держави в межах позицій цивілізаційної толерантності. Особливо в константних умовах війн та тероризму принцип майтрі з його гуманним імперативом артикулює потребу «на зло відповідати справедливо толерантно», що тим самим порушує універсальну формулу золотого правила людства «не вчиняти по відношенню до інших так, як не хочеш, щоб ставились до тебе». У відповідь на це найбільш дієвим стає утилітарний підхід європейських держав, які для збереження власних інтересів «готові заперечити інтереси більшості», декларуючи нульову толе-

рантність до агресивних технологій політики держав-лідерів глобального світу. Це не можна вважати актом милосердя та гуманності, адже певні глобальні конструкції, базовані на технократії домовленостей, являють собою тимчасовий геостратегічний моноліт, коли квінтесенція його порушується, відбувається деконструкція глобальних об'єднань. У межах таких об'єднань онтологія толерантності є достатньо диверсивною, оскільки вони формуються ситуативно, залежно від конгломерації викликів, що утворюються в межах окремої держави чи групи держав, які входять до їх складу. За таких обставин формула ідеальної толерантності не працює, оскільки глобальна ідентифікація держав у сучасному світі здебільшого має гностичний характер, а відтак заперечує «ап'юріорну рівність культур» та ментальних цінностей, що легітимізує провал ідеології мультикультуралізму.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Уперше проблема ментальної толерантності була артикульована в праці «Послання про віротерпимість» Дж.Локка, де він обґрунтував цінності, які дають суспільству змогу розвивати терпимість, серед яких: щирість, віра, добра воля, гідність, гарне виховання, відчуття справедливості, чесність, повага до чеснот, відкритість людського мислення, інтелігентність [1]. Такі цінності толерантності артикуються лише завдяки істинній християнській церкві, покликаній гарантувати мир та встановлення вселенської гармонії. Саме тому пресловуті постулати християнського світу протягом тривалого часу обертались навколо релігійної толерантності, спрямованої на встановлення, збереження та примноження суспільних благ та природного протистояння насиллю.

У XIX ст. Дж.Стюарт Мілль кристалізував методичну роль свободи в процесах збереження ментальної толерантності та суспільної ідентифікації держав. Виходячи із цього прихильники толерантності повинні вмти виходити за межі установлених правил, які визначають норми життєдіяльності суспільства, під яким він розумів «вічний дискусійний клуб, де толерантність не що інше як ефективний засіб симулювання хорошої дискусії, у результаті якої можуть бути сформовані істинні та суспільно корисні висновки» [2].

У XX ст. проблема толерантності знайшла своє відображення в праці Дж.Ролза «Теорія справедливості», де вона вперше розглядається як методичний параметр досягнення чесності, яка легалізує фундаментальні принципи морального вибору, здійснити який може держава, яка володіє

потенціалом аксіоматично толерантного врахування інтересів та потреб інших. У цьому контексті толерантність розглядається як «рушійна конструкція», яка репрезентує ідею особистої свободи, що спирається на справедливість. Такий варіант толерантності створює метафізичну можливість для громадян реалізовувати «процедурну справедливість, яка є умовою їх рівності щодо участі в реалізації фундаментальних принципів їх спільної життєдіяльності шляхом єдиноваріантних умов обмеження свободи» [3, с. 411].

Відомий британський філософ Р.М.Хеа, інтерпретуючи метафізичний контекст толерантності, розумів під нею «готовність окремих спільнот поважати ідеали інших як власні, доброзичливо і відкрито ставитись до інших, урахувати їх погляди та ідеали» [4]. Відтак в основі толерантності лежить постулат, який закликає визнавати та поважати право інших на власне самовизначення та власний шлях до істини та справедливості. Толерантність у межах цього контекстного ряду являє собою певний моральний обов'язок кожного індивіда та групи вільно пропагувати свої погляди, діяти відповідно до власних переконань, але якщо це не суперечить загальноприйнятим нормам життєдіяльності. Будь-яка форма відстоювання відповідних інтересів має відбуватись у рамках чітко визначеної предметної аргументації, позбавленої силового варіанта доведення однією із сторін своєї позиції.

Певна методологічна сфокусованість змісту толерантності також представлена в концепції П.Ніколсона, який тактично відмежовує її від байдужості, розуміючи під нею певний сурогат довіри, на якому формується моральний ідеал, опрідечений у конкретну самостійну цінність. З огляду на це толерантність як моральний ідеал включає відповідні структурні елементи: 1) наявність відхилення; 2) нетривіальність, моральна важливість такого відхилення; 3) моральна незгода суб'єкта толерантності з таким відхиленням; 4) сила, якою володіє суб'єкт толерантності для справляння відповідного впливу або відхилення; 5) невідторгнення, відмова від застосування певної сили; 6) благодать толерантності як ставлення [5, с. 160]. Звідси толерантність є певним індикатором, який характеризує здатність людини, інституції відмовитись від дій, які констатують моральні відхилення.

Мета статті – здійснити концептуальний аналіз метафізики толерантності в умовах глобальної ідентичності держав у сучасних умовах суспільного розвитку. Досягнення мети зумовлює вирішення відповідних завдань, а саме: концептуалі-

зації відповідних підходів до ідентифікації гностичних аспектів метафізики толерантного функціонування держав у межах глобального устрою, актуалізації методичної ролі логіко-семантичних конструкцій як умови досягнення ефекту толерантного порозуміння між державами.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Метафізика толерантного існування держав в умовах їх глобальної ідентифікації обертається навколо запровадження «несилового варіанта» існування позиції іншої сторони, легітимації її прагматичної дозволеності на право відстоювати власну індивідуальність. Користуючись формулою М. Уолцера, толерантність характеризується «принесенням своєї ментальної жертвовності заради інтересів усього світу» і як одна з умов «пасивного розслаблення держави в умовах глобального світу вона слугує своєрідним індикатором її морального стоїцизму, визначаючи за іншими державами однакові права, схвалюючи водночас «іманентність відмінностей між ними щодо сповідування спільних евристичних цінностей» [6].

Просторовий вимір толерантності індикативно чутливий, тому за певних обставин незастосування сили щодо блокування певних відхилень є морально виправданим, а за певних – свідчитиме про предметне потурання «моральному злу». Сповідування певних апріорних цінностей – релігійно-догматичних норм – досить часто містить більше метафізичної шкоди, ніж тактичне порушення прав окремої людини за конкретних обставин. До прикладу, радикальний іслам та ліберальна політика мультикультуралізму, які толерантно готували європейські суспільства до стриманого реагування, сьогодні дали світу новий хрестовий похід у формі терористичних атак на Париж. Також варто згадати, як глобальна локалізація мігрантів із Сирії в межах країн європейського простору показала тривіальну нетерпимість до них з боку тих, хто ще зовсім недавно експортував людиноцентристську ідею, а сьогодні вже наголошує на легітимації моральних відхилень у формі «вбивати мігрантів на кордоні». Це ще раз вказує на надзвичайно тонку контекстність толерантності, яка детерміновано еволюціонує разом із суспільством у пошуках «ідеальної» моделі толерантності, загальноприйнятної для всіх без винятку суб'єктів, які належать до певного транснаціонального об'єднання. Така ефемерність констатує певну методологічну невловимість толерантності, яка виходячи із концепції Д. Хейда являє собою «вислизаючу чесноту», навколо якої будується парадоксальність сучасного світу, а її максими

через моральну ослабленість створюють ситуацію всезагальної індиферентності.

Аби досягнути метафізичного ефекту толерантності в умовах глобальної ідентичності, держави мають виробити в собі імунітет до обмеження власних інтересів заради досягнення всезагальної справедливості. Це дасть змогу створити так званий «перехресний консенсус», який, з одного боку, слугуватиме і основою, і підсилюючим ефектом для оформлення толерантності в плюралістичному суспільстві, а з другого – має всі шанси призупинити пріоритет права над суспільним благом. У зв'язку з цим ідентифікується головний парадокс толерантності, який базується на «морально виправданому бажанні викоринити зло та демократичному бажанні визнати його право на існування» [7].

Варто також відзначити, що від зародження людства й до сьогодні не існує регулятивних маркерів толерантності, загальноприйнятних одночасно для всіх без винятку. Окреме дрейфування практичних парадоксів перетікаючи з одного суспільства в інше стискає ефект толерантності до мінімальних позначок. У результаті цього в суспільстві стає легітимно неприйнятним декларувати толерантне ставлення до особистостей та подій, які не мають «моральної резолюції» на співрозмірне ставлення до них. Водночас, апелюючи до метафізичних констант толерантності як умови ідентифікації суспільств та держав у процесах глобальної ідентичності, увиразнюється раціональний компонент ранжування різних ціннісних систем, якими вони проймаються в процесах пошуку власної автономії на їх сповідування. Таким чином, це дасть змогу чітко окреслити просторові межі толерантності для функціонування окремої держави, які базуються на двох імперативах: 1) визнання людини та її гідності як найвищої ціннісної еманції та 2) визнання суспільних устоїв, які ментально огранювались протягом багатьох століть і набули морально-раціонального статусу, що визначає параметри ставлення до певних подій у суспільстві.

Однак в умовах глобальної ідентичності, де проступає високий рівень конфліктності між мультикультурними суспільствами, постає питання реконструкції раціонального компонента толерантності, відкриваючи більшу плюральність для кожної спільноти на обґрунтування власної моделі самоідентифікації в глобальному просторі. Виходячи із цього толерантність має набути більш абстрактних форм, включаючи таку множинність відносин, яка дасть змогу віднайти тектологічну

спільність у відносинах між державами. У ролі такої тектологічної спільності традиційно виступають «свобода, рівність та справедливість, які в межах різних соціокультурних контекстів формують ексклюзивну модель толерантності як найвищої цінності та морального ідеалу» [8]. Разом з тим надзвичайно важливо, аби тектологічна спільність у відносинах між державами в умовах глобальної ідентичності складала практичну умову для їх ментальної стратифікації та лібералізації і не стояла запобіжником на шляху локалізації власного цивілізаційного розвитку. Саме в такому контексті толерантність має ціннісно регламентувати типологічну індивідуальність держав у межах глобального простору, враховуючи їх геополітичну різновекторність, ментальну багатоманітність, історичну відмінність, релігійну інаковість.

Мовна неспіврозмірність, яка закладає герменевтичні дифузії в розуміння між державами, породжує комплекс проблем, який постає на шляху досягнення толерантності. Глобальна ідентичність за таких обставин створює умови поляризації щодо ментального усвідомлення належності до певної каузальної державності, у результаті чого толерантність не працює «як політико-юридичний та моральний принцип», що тим самим відкриває люфт для поширення мультикультурних конфліктів. Звідси соціально-політичний ландшафт глобального світу, базуючись на толерантному ставленні до еміментного укладу певного суспільного устрою, приводить до проникнення тенденції соціально-культурного егалітаризму, що в остаточному підсумку «перетворюється на боротьбу за суттєвий перегляд стандартів справедливості, сумління та порядності» [9].

У межах глобальної конструкції сучасного світу держави володіють однаковими природними правами, тому будь-які дискримінаційні маневри розділяють країни та вибраних та підпорядкованих, що зрештою увиразнює нетерпимість між ними. Нормативно-правовий інструментарій легітимації їх взаємодії засвідчує необхідність запровадження певного кодексу, який би слугував своєрідним запобіжником на шляху порушення принципів толерантності. Такий кодекс має протистояти дифамацийним викликам толерантності, які методично опредмечуються в умовах сучасної кризи мультикультуралізму, слугуючи утвердженню новітньої моделі національної ідентичності, у локківському варіанті «ідентичності без дискримінації, яка приймає будь-кого, хто бажає асимілюватись, розділяючи долю та майбутнє людства, вона прив'язує особистість до спадщини, традицій, лояльності та культури» [1].

У сучасному світі держави, сповідуючи апріорну рівність культурних цінностей, мають синкретуватись навколо реалізації релятивістської політики визнання культурних особливостей кожної ментальної спільноти з одночасним збереженням власних традиційних устоїв. У цьому контексті формула толерантності обертається навколо хайдеггерівської тріади: приєднання, асиміляції та сповідання базових цінностей, які слугують збереженню універсальної моделі стабільного розвитку сучасного світу, у межах якого людина є ротативним об'єктом синергії держави, нездатної заперечити ментально «чужу» структуру, нівелюючи тим самим певні відмінності у відносинах з іншими державами. Методологічна роль у забезпеченні метафізичних показників толерантності у відносинах між державами в умовах глобальної ідентичності належить філософській рефлексії. Нація, прийнята ідеями високої інтелектуальної патетики, характеризується високим потенціалом пізнавальних можливостей, а відтак, використовуючи концепцію Р.Декарта, «кожен народ чим краще філософує, тим цивілізованішим та освіченішим він є» [10, с. 302]. У такий спосіб рівень розвитку філософської рефлексії є важливим параметром її загальнолюдської та суспільної цивілізованості, адже саме наявність прогресивних мислителів як репрезентантів певних новітньо-сміслових конструкцій буття світу в межах окремої ментальної групи є індикатором культурного та соціального прогресу держави. Саме філософи, вибудовуючи чіткий логіко-понятійний устрій буття людини, держави та суспільства, стають головними носіями певних логіко-семантичних та онтологічно-гностичних систем, які, підсилюючи інтелектуальний ефект толерантної взаємодії між ними, відстоюють право на реалізацію «унікальності» свого світогляду.

Аби виробити легітимну формулу толерантності з необхідністю варто враховувати факт дистикцій, який характерний для різних ментальних структур і в межах яких розгортаються процеси глобальної ідентифікації. Важливу роль у таких процесах також відіграє смислова констеляція, яка, увиразнюючи синхронність ментальної та глобальної ідентифікацій, переводить толерантність у вищий рівень нормативного існування. Саме тому у XXI ст. верифікується новий підхід до толерантності як «норми цивілізаційного компромісу між конкуруючими культурами та готовністю до прийняття нових логік та поглядів, у результаті чого вона постає у ролі єдиної умови збереження багатоманітності, свого роду історичного права на відмінність, несхожість та інаковість» [11, с. 6].

В умовах глобальної ідентичності толерантність являє собою своєрідний ідеологічний каркас, під яким формується новий тип спільностей – людина світу, яка декларує високий рівень органічної плюральності до перегляду традиційних ціннісних систем. Однак метафізичність сучасної конструкції буття глобального світу призводить до того, що сучасна людина стикається з низкою онтологічних та гностичних суперечностей, а саме, окремі держави, декларуючи історичну прихильність демократії, типологічно виступають у ролі агресора, декларуючи високий рівень нетерпимості та насилля. На підтвердження цього толерантність перестає працювати як нормативний регулятор, а усталені історичні параметри розвитку зазнають суттєвої рецепції. Аби забезпечити толерантності роль нормативного регулятора, необхідно виходити з ціннісних універсалій, на яких має бути побудоване сучасне гомогенне суспільство агонального типу. Вільний демократичний світ, позбавлений внутрішньої диференціації та мілітаризованих засобів, створює умови конкуренції та змагальності, які стають своєрідним ритуалом, який дає змогу кращим із кращих здобути роль лідерів глобального світу. За таких обставин нормативною умовою толерантної легалізації лідерських умов держав є орієнтація на людину як найвищу цінність та мету реконструкції глобального світу. Це дасть змогу створити так зване «повноцінне коло суб'єктів толерантного ставлення», яке дозволить утримати новітній стан сучасної світосистеми в умовах толерантності до невизначеності. На цьому тлі відбувається геогенез, який супроводжується створенням геополітичних та гео економічних проектів інноваційно-модернізаційного розвитку держав.

Процес глобальної ідентифікації держав у сучасному світі породжує новий пласт конфліктності, завдяки чому толерантність втрачає свою методологічну сталість. Держави, не вступаючи в активний стан розгортання конфлікту, позбавлені мирних сентенцій для існування, а відтак, досить часто вимушені існувати в стані підготовки, а то й неоголошеної війни однією із сторін, яка «формально» дотримується патетики толерантності. За таких умов держава, яка першою порушила патетику толерантності, переходить у стан інтолерантності, позиціонування власної ментальної зверхності, геополітичної вибраності, що виступає не-

безпечним атрибутом для збереження миру, відкриваючи шлюзи для геополітичного екстремізму. Нетерпимість та насилля породжують крайній фундаменталізм у поведінці держав, їх агресивна одномірність з її високим етноцентризмом стає запобіжником для їх можливості толерантної ідентифікації в глобальному світі. Аби протистояти таким процесам, держави мають завжди володіти програмним потенціалом швидкого та індикативного виходу зі стану «необмеженої терпимості» щодо тих держав, які перебувають у стані інотерпимості. Єдиним шляхом, позбавленим політичної еклетики, є реалізація прагматичної інтелектуальної політики, тотального нав'язування власних інтересів з одночасним підпорядкуванням інтолерантних інтересів держав, які вандально переступають не лише через інтереси окремої держави, а й глобального світу загалом.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Таким чином, здійснений нами аналіз метафізики толерантності в умовах глобальної ідентичності держав дав змогу синтезувати підходи до ідентифікації гностичних аспектів метафізики толерантного функціонування держав у межах глобального світу. На підставі цього актуалізовано методичну роль логіко-семантичних конструкцій як умови досягнення ефекту толерантного порозуміння між державами, конкретизовано основні параметри толерантності, які мають бути покладені в основу сучасної моделі функціонування транснаціональних об'єднань, окреслено просторові межі толерантності для функціонування мультикультурних суспільств та вказано на тектологічну спільність у відносинах між державами, увиразнено синхронність ментальної та глобальної ідентифікацій, що переводить толерантність у вищий рівень нормативного існування, відповідно до чого наведено норми цивілізаційного компромісу між конкуруючими культурами, на основі чого має бути побудоване сучасне гомогенне суспільство агонального типу. Усе це дало змогу концептуалізувати проблему інтолерантності, що протистоять толерантній ідентифікації держав у глобальному світі, яка є недостатньо актуалізованою в межах сучасних дослідницьких підходів, що тим самим закладає методологічну доцільність її подальшого розроблення в межах вітчизняної державно-управлінської науки.

Список використаних джерел

1. Локк Дж. Послание о веротерпимости [Электронный ресурс] / Дж. Локк. – Режим доступа : <http://www.inliberty.ru/library/187-poslanie-onbspveroterpimosti>.

References

1. Lокk, Dzh. «Poslanie o veroterpimosti», available at: <http://www.inliberty.ru/library/187-poslanie-onbspveroterpimosti>

2. Милль Дж. Стюарт. О свободе [Электронный ресурс] / Милль Дж. Стюарт. – Режим доступа : <http://filosof.historic.ru/books/item/f00/s00/z0000853/index.shtml>
3. Ролз Дж. Теория справедливости / Дж. Ролз. – М. : Изд-во НГУ, 2015. – 524 с.
4. Hare R. M. Freedom and Reason [Электронный ресурс] / R. M. Hare. – Режим доступа : <https://www.questia.com/library/110160770/freedom-and-reason>
5. Nicolson P. Toleration as a Moral Ideal. Aspects of Toleration [Электронный ресурс] / P. Nicolson. – Режим доступа : <http://philpapers.org/rec/NICTAA-4>
6. Уолцер М. О терпимости [Электронный ресурс] / М. Уолцер ; пер. с англ. И. Мюрнберг. – Режим доступа : http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/Walzer/
7. Toleration. An Elusive Virtue [Электронный ресурс] / Ed. D. Heid. Princeton University Press. – Режим доступа : <http://journals.cambridge.org/action/displayAbstract?fromPage=online&aid=6274016>
8. Nederman C. Worlds of Difference: European Discourses of Toleration [Электронный ресурс] / C. Nederman. – University Park, PA: The Pennsylvania State University Press, 2000. – Режим доступа : <http://journals.cambridge.org/action/displayAbstract?fromPage=online&aid=7037308>
9. Шелер М. Реминисценции в антропологии морали / М. Шелер. – СПб. : Наука, 2014. – 2014 с.
10. Декарт Р. Первоначала философии / Р. Декарт // Сочинения : в 2 т. – М. : Мысль, 2011. – С. 378–449.
11. Асмолов А. Г. Толерантность: от утопии к реальности / А. Г. Асмолов // На пути к толерантному сознанию. – М., 2000. – С. 237–311.
2. Mill', Dzh. Stjuart «O svobode», available at: <http://filosof.historic.ru/books/item/f00/s00/z0000853/index.shtml>
3. Rolz, Dzh. (2015), Teorija spravedlivosti [The theory of justice], NGU, Moscow, Russian Federation.
4. Hare, R. M. «Freedom and Reason», available at: <https://www.questia.com/library/110160770/freedom-and-reason>
5. Nicolson, P. «Toleration as a Moral Ideal. Aspects of Toleration», available at: <http://philpapers.org/rec/NICTAA-4>
6. Uolcer, M. «O terpimosti», available at: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/Walzer/
7. Ed. Heid, D. «Toleration. An Elusive Virtue», available at: <http://journals.cambridge.org/action/displayAbstract?fromPage=online&aid=6274016>
8. Nederman, C. «Worlds of Difference: European Discourses of Toleration», available at: <http://journals.cambridge.org/action/displayAbstract?fromPage=online&aid=7037308>
9. Sheler, M. (2014), Reminiscencii v antropologii morali [Reminiscences anthropology of morals], Nauka, St. Petersburg, Russian Federation.
10. Dekart, R. (2011), Pervonachala filosofii [Principles of Philosophy] // Sochinenija [Compositions], Mysl', Moscow, Russian Federation, pp. 378–449.
11. AsmOLOV, A.G. (2000), Toleratnost': ot utopii k real'nosti [Tolerance: from utopia to reality] // Na puti k tolerantnomu soznniju [On the way to tolerance], Moscow, Russian Federation, pp. 237–311.